

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΠΟΛΥΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

2016-2018

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

2016-2018

Ο περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Εμπορίας
και Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων
Νόμος του 2014 [Ν60(Ι)/2014]

ΠΟΛΥΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛΙΔΑ
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
2 ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	6
3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	8
4 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	9
5 ΣΚΟΠΟΣ	10
6 ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	10
7 ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	11
I. Συντονισμός	12
II. Πρόληψη	12
III. Εντοπισμός και Αναγνώριση Θυμάτων	17
IV. Προστασία και Στήριξη Θυμάτων	18
V. Καταστολή και Δίωξη	19
VI. Συλλογή Δεδομένων	19
VII. Εκπαίδευση	21
VIII. Διεθνής Συνεργασία	23
IX. Αξιολόγηση	24

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εμπορία προσώπων¹ αποτελεί μια ευμετάβλητη και δύσκολα ελεγχόμενη μορφή εγκλήματος, το οποίο διαπράττεται συχνά στα πλαίσια του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος. Έχοντας προσλάβει παγκόσμιες διαστάσεις, εμφανίζεται με διάφορες μορφές και εκφάνσεις, γεγονός το οποίο καθιστά την αντιμετώπισή του ιδιαίτερα δύσκολη. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (ΔΟΕ), τα θύματα εμπορίας ανέρχονται τουλάχιστον σε 20,9 εκατομμύρια σε παγκόσμιο επίπεδο, εκ των οποίων τα 5,5 εκατομμύρια είναι παιδιά. Βάσει της τελευταίας στατιστικής έκθεσης της EUROSTAT², ο αριθμός των καταγεγραμμένων θυμάτων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ανέρχεται σε 30.146 άτομα. Η έκταση φυσικά του φαινομένου υπολογίζεται σε εκατοντάδες χιλιάδες³, αφού οι αριθμοί αυτοί αντικατοπτρίζουν μόνο θύματα που έχουν εντοπιστεί από τις αρχές. Οι γυναίκες και τα κορίτσια αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των θυμάτων εμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση ενώ οι μετανάστες αποτελούν τον μεγαλύτερο αριθμό θυμάτων εκμετάλλευσης στην εργασία και καταναγκαστικής εργασίας⁴.

¹ Με τον όρο «εμπορία προσώπων» εννοούμε τη «στρατολόγηση, την πρόσληψη, τη μεταφορά, τη διακίνηση, την υπόθαλψη ή παραλαβή ή υποδοχή προσώπων, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής ή μεταβίβασης του ελέγχου ή/και της εξουσίας επί των προσώπων αυτών, μέσω απειλών ή χρήσης βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού, απαγωγής, δόλου, εξαπάτησης, παραπλάνησης, κατάχρησης εξουσίας ή ευάλωτης θέσης, ή προσφοράς ή παροχής ή λήψης πληρωμών ή ωφελημάτων ή απολαβών για εξασφάλιση της συγκατάθεσης προσώπου κατέχοντος εξουσίας επί ενός άλλου, με σκοπό την εκμετάλλευση αυτού» (Ν.60(Ι)/2014).

² EUROSTAT Statistical Working Paper, "Trafficking in Human Beings", 2014 edition
http://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/trafficking_in_human_beings_-_eurostat_-_2014_edition.pdf

³ UNODC Global Report on Trafficking in Persons 2014,
https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/GLOTIP_2014_full_report.pdf

⁴ Σύμφωνα με την έκθεση της EUROSTAT, το ποσοστό εμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση γυναικών και κοριτσιών ανέρχεται στο 95% και το ποσοστό των ανδρών για σκοπούς εργασιακής εκμετάλλευσης ανέρχεται στο 71%.

Η εμπορία προσώπων αποτελεί τη σύγχρονη μορφή δουλείας, η οποία καταρρακώνει την ανθρωπίνη αξιοπρέπεια και παραβιάζει θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Τα θύματα συχνά στρατολογούνται, μεταφέρονται και στεγάζονται με τη χρήση βίας, καταναγκασμού ή απάτης και εξαναγκάζονται να ζουν σε καταχρηστικές συνθήκες, οι οποίες περιλαμβάνουν τη σεξουαλική τους εκμετάλλευση, την καταναγκαστική εργασία ή παροχή υπηρεσιών, την επαιτεία, τη συμμετοχή σε παράνομες δραστηριότητες, ή την αφαίρεση οργάνων. Είναι υποχρεωμένα να παρέχουν υπηρεσίες επτά ημέρες την εβδομάδα ενώ συχνά στερούνται των προσωπικών τους εγγράφων. Σε αρκετές περιπτώσεις εκβιάζονται να επιστρέψουν χρηματικά ποσά στους διακινητές τους για υποτιθέμενα χρέη που τους οφείλουν. Ζουν υπό τις απειλές των διακινητών τους και με τον φόβο αντιποιών. Για ένα θύμα εμπορίας, η προοπτική ότι μπορεί να ξεφύγει από τους διακινητές του φαντάζει αδύνατη.

Οι βασικότερες αιτίες που καθιστούν ένα θύμα ευάλωτο σε συνθήκες εκμετάλλευσης βρίσκονται ριζωμένες στη φτώχεια, στην ελλιπή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών του κράτους δικαίου, στην ανισότητα των φύλων και τη βία κατά των γυναικών, στους πολέμους και τις ένοπλες συγκρούσεις, στις φυσικές καταστροφές στις χώρες προέλευσης των θυμάτων, στην οικονομική εξαθλίωση και τον κοινωνικό αποκλεισμό, στην έλλειψη ευκαιριών και απασχόλησης, στην έλλειψη πρόσβασης στην εκπαίδευση, στην παιδική εργασία και στις διακρίσεις. Κύρια αιτία, ωστόσο, της εμπορίας προσώπων αποτελεί η ζήτηση και το κέρδος (π.χ. στην ακμάζουσα βιομηχανία του σεξ και την επακόλουθη ζήτηση για σεξουαλικές υπηρεσίες και τη ζήτηση για φθηνή εργασία με στόχο τη μείωση του κόστους και την αύξηση του κέρδους). Η σύνδεση της εμπορίας προσώπων με το οργανωμένο έγκλημα και την παράνομη διακίνηση ατόμων διαμέσου συνόρων είναι δεδομένη και η εμπορία προσώπων εξακολουθεί να είναι μια εγκληματική επιχείρηση περιορισμένου ρίσκου με υψηλές αποδόσεις. Ο Διεθνής Οργανισμός Εργασίας εκτιμά ότι τα ετήσια κέρδη από την εμπορία προσώπων φτάνουν τα 32 δισεκατομμύρια δολάρια, ενώ σύμφωνα με τον ΟΗΕ, η εμπορία προσώπων αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη πηγή εσόδων του οργανωμένου εγκλήματος, μετά την εμπορία ναρκωτικών.

Η Κύπρος λόγω της γεωγραφικής της θέσης αποτελεί πρώτο σημείο εισόδου πολλών μεταναστών στην Ευρώπη και κατ' επέκταση αποτελεί χώρα προορισμού θυμάτων εμπορίας προσώπων. Η εμπειρία καταδεικνύει ότι η σεξουαλική εκμετάλλευση και η εκμετάλλευση στην εργασία αποτελούν τις πιο συνηθισμένες μορφές εμπορίας προσώπων στη Δημοκρατία. Ωστόσο, κατά το 2015 έχουν καταγραφεί αυξανόμενες τάσεις εμπορίας προσώπων για τέλεση καταναγκαστικών γάμων.

2. ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

▪ **Νόμος 60(Ι)/2014**

Τον Απρίλιο 2014 τέθηκε σε ισχύ ο Νόμος που αναθεωρεί το νομικό πλαίσιο που διέπει την πρόληψη, την καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων και της εκμετάλλευσης προσώπων και την προστασία των θυμάτων [Ν.60(Ι)/2014]. Ο νόμος αυτός αντικατέστησε τον περί της Καταπολέμησης της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμο του 2007 [Ν.87(Ι)/2007] και ενσωμάτωσε την Οδηγία 2011/36/ΕΕ.

▪ **Διεθνείς Συμβάσεις**

Η Κύπρος έχει κυρώσει σειρά σχετικών διεθνών συμβάσεων, ήτοι τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και το Πρωτόκολλο για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Εμπορίας Προσώπων, ιδιαίτερα των Γυναικών και Παιδιών, τη Σύμβαση περί Καταστολής και Εξαλείψεως της Σωματεμπορίας και της Πορνείας Άλλων, το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, για την Πώληση Παιδιών, Παιδική Πορνεία και Πορνογραφία, καθώς και τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πάταξη της Εμπορίας Ανθρώπων. Η εφαρμογή των συμβάσεων αυτών προνοείται επίσης και από τον νόμο Ν.60(Ι)/2014.

▪ **Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα κατά της Εμπορίας Προσώπων (ΠΣΟ):**

Η Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα κατά της Εμπορίας Προσώπων (ΠΣΟ), της οποίας προεδρεύει ο Υπουργός Εσωτερικών ως Εθνικός Συντονιστής προβλέπεται από το άρθρο 64 του Νόμου του 2014 και λειτουργεί θεσμικά από το 2007. Σκοπός της είναι η διαμόρφωση πολιτικής, η λήψη πρακτικών και επιχειρησιακών μέτρων και ο συντονισμός των δράσεων για αντιμετώπιση των πραγματικών διαστάσεων του προβλήματος καθώς και η επεξεργασία συγκεκριμένων λύσεων. Στην Ομάδα αυτή συμμετέχουν όλες οι εμπλεκόμενες κρατικές Υπηρεσίες (Υπουργεία, Τμήματα και Υπηρεσίες) καθώς και μέχρι τέσσερεις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις.

- **Εθνικός Μηχανισμός Αναφοράς (EMA) - Οδηγός για τον χειρισμό περιπτώσεων εμπορίας προσώπων:**

Ο EMA ετοιμάστηκε από την ΠΣΟ και ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2016. Καθορίζει ένα πλαίσιο συνεργασίας των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και ΜΚΟ για τη διασφάλιση της πρόσβασης των θυμάτων στα δικαιώματά τους και τη δημιουργία προστατευτικού πλαισίου. Σκοπός του EMA είναι η διασφάλιση και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θυμάτων εμπορίας προσώπων μέσω της παροχής ενός αποτελεσματικού τρόπου αναφοράς/παραπομπής στις αρμόδιες υπηρεσίες με απώτερο στόχο την απρόσκοπτη πρόσβαση των θυμάτων στα δικαιώματα που τους παρέχει ο Νόμος, μέσω της χαρτογράφησης των διαδικασιών και του ρόλου κάθε εμπλεκόμενης κρατικής υπηρεσίας και αρμόδιας ΜΚΟ και του συντονισμού της δράσης και της ανάπτυξης ενιαίας εθνικής αντιμετώπισης από όλες τις εμπλεκόμενες Κρατικές Υπηρεσίες και τις ΜΚΟ.

3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

▪ **Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά της Εμπορίας Προσώπων 2016-2018 (ΕΣΔ):**

Το Σχέδιο Δράσης 2016-2018 προέκυψε από την αξιολόγηση του προηγούμενου Σχεδίου Δράσης 2013-2015, τις προτάσεις των μελών της ΠΣΟ καθώς τις πρόνοιες της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ και της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής κατά της Εμπορίας Προσώπων 2012-2016. Έλαβε επίσης υπόψη τις εισηγήσεις της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων του Συμβουλίου της Ευρώπης GRETA και της έκθεσης του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ (TIP Report 2016).

4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το ΕΣΔ 2016-2018 ετοιμάστηκε από την Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα κατά της Εμπορίας Προσώπων και υιοθετήθηκε στη συνεδρία της στις 7 Οκτωβρίου 2016. Έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του που έγινε στις [05.01.2017].

Οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίχθηκε η ετοιμασία του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης είναι:

- να αποτελεί ένα πρακτικό και εύχρηστο εργαλείο για συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος με τις επιμέρους δράσεις του και όχι ένα εκτενές θεωρητικό κείμενο,
- να έχει συγκεκριμένη χρονική διάρκεια,
- να αξιολογείται περιοδικά σε τακτά χρονικά διαστήματα,
- να περιλαμβάνει συγκεκριμένες και ρεαλιστικές προτεραιότητες,
- να περιλαμβάνει συγκεκριμένες και υλοποιήσιμες δράσεις για την κάθε προτεραιότητα,
- να περιλαμβάνει τις πηγές χρηματοδότησης των δράσεων, και
- να περιλαμβάνει χρονοδιαγράμματα για την υλοποίηση των δράσεων.

Το ΕΣΔ 2016-2018, διατήρησε τα εννέα κεφάλαια του προηγούμενου σχεδίου δράσης και έχει θέσει νέους και πιο συγκεκριμένους στόχους και επιμέρους δράσεις υλοποίησής τους, καθώς και χρονοδιαγράμματα, αρμόδιες Υπηρεσίες υλοποίησης και πηγές χρηματοδότησης των δράσεων. Τα κεφάλαια αυτά είναι:

Κεφ. I «Συντονισμός»

Κεφ. II «Πρόληψη»

Κεφ. III «Εντοπισμός και Αναγνώριση Θυμάτων»

Κεφ. IV «Προστασία και Στήριξη Θυμάτων»

Κεφ. V «Καταστολή και Δίωξη»

Κεφ. VI «Συλλογή Δεδομένων»

Κεφ. VII «Εκπαίδευση»

Κεφ. VIII «Διεθνής Συνεργασία»

Κεφ. IX «Αξιολόγηση»

5. ΣΚΟΠΟΣ

Το ΕΣΔ 2016-2018, όπως και το προηγούμενο, αποσκοπεί στο να θέσει ένα συνολικό πλαίσιο για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της εμπορίας προσώπων θέτοντας πραγματιστικούς στόχους που καλύπτουν όλες τις πτυχές του προβλήματος και προωθώντας συγκεκριμένες δράσεις, στο πλαίσιο καλύτερου και εποικοδομητικότερου συντονισμού.

6. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Ως προτεραιότητες στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης έχουν τεθεί η τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, η στήριξη των θυμάτων με ιδιαίτερη έμφαση στην ασφαλή στέγαση, η εκπαίδευση και κατάρτιση των λειτουργών πρώτης γραμμής, η κατάρτιση των δικαστών για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας, και η προώθηση της σύναψης πρωτοκόλλων συνεργασίας μεταξύ ΜΚΟ και κρατικών υπηρεσιών.

7. ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ 2016-2018

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
I. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ				
Στόχος 1: Περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών/ ΜΚΟ				
I.1	Αναθεώρηση Νόμου 60(ΙΙ)/2014	Έτος 1	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών • Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα 	Δεν απαιτείται
I.2	Πρωώθηση της σύναψης πρωτοκόλλων συνεργασίας Κρατικών Υπηρεσιών και ΜΚΟ	Έτος 1-2	<ul style="list-style-type: none"> • Μη Κυβερνητικός Οργανισμός (συντονιστής) • Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας • Αστυνομία • Τμήμα Εργασίας 	Από Προϋπολογισμό αρμόδιων υπηρεσιών
II. ΠΡΟΛΗΨΗ				
Στόχος 1: Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για την εμπορία προσώπων				
II.1	Διεξαγωγή ενημερωτικής εκστρατείας για την εκμετάλλευση στην εργασία σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους - εκτύπωση ενημερωτικού υλικού και διανομή του μέσω μικτών κλιμακίων επιθεώρησης	Έτη 1-2	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (συντονιστής) • Τμήμα Εργασίας • Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων • ΜΚΟ 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εάν απαιτείται

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
II.2	Διεξαγωγή εκστρατείας για πρόληψη και πάταξη του φαινομένου εμπορίας προσώπων με σκοπό την τέλεση εικονικών/ καταναγκαστικών γάμων	Έτος 1	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών (συντονιστής) • ΤΑΠΜ • ΓΚΕΠ • ΥΑΜ • Υπ. Κοιν. Ασφαλίσεων • Τμήμα Εργασίας 	Δεν απαιτείται
II.3	Διεξαγωγή ετήσιας εκδήλωσης για την εμπορία προσώπων με την ευκαιρία της Ευρωπαϊκής Ημέρας κατά της εμπορίας προσώπων - 18 Οκτωβρίου	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών • Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εσωτερικών/ Εθνικό Δίκτυο Μετανάστευσης
II.4	Ένταξη θεμάτων σχετικά με την εμπορία προσώπων στα αναλυτικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ανάπτυξη του απαραίτητου εκπαιδευτικού υλικού που θα εμπλουτίζεται	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - συντονιστής • ΜΚΟ 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
II.5	Διεξαγωγή παγκύπριας ενημερωτικής εκστρατείας (μέσω ενημερωτικών εκστρατειών στα ΜΜΕ, δημόσιο διάλογο, συζητήσεις στο τραπέζι, τηλεοπτικά σποτ, καλλιτεχνικές δραστηριότητες κτλ.)	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών - συντονιστής • Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εσωτερικών

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
II.6	Βιωματικά σεμινάρια που θα διαρκέσουν ένα σχολικό έτος, για την εμπορία ανθρώπων σε εκπαιδευτικούς και μαθητές, με συνεχή επιμόρφωση	Έτος 2-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - συντονιστής • ΜΚΟ 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ή να διερευνηθούν οι τρόποι χρηματοδότησης (ταμεία αλληλεγγύης κτλ.)
II.7	Δημιουργία και διάθεση ενημερωτικού εντύπου με πληροφορίες και ενδείξεις για τις μορφές εκμετάλλευσης και τηλέφωνα επικοινωνίας με αρμόδιους Κυβερνητικούς φορείς και ΜΚΟ	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών - συντονιστής • Αστυνομία • Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων • ΤΑΠΜ • ΜΚΟ 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εσωτερικών
II.8	Συνεχής ενημέρωση της ιστοσελίδας για την εμπορία προσώπων στον διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών	Συστηματική	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών - συντονιστής 	Δεν απαιτείται
II.9	Πραγματοποίηση στοχευμένων διαλέξεων σε πανεπιστήμια, σχολεία, στρατόπεδα κτλ., για το θέμα της εμπορίας προσώπων	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • ΜΚΟ • Αστυνομία • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού • Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εσωτερικών

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
II.10	Ενημέρωση και σεμινάρια ευαισθητοποίησης προς τους ιδιοκτήτες των ιδιωτικών γραφείων εξευρέσεως εργασίας για την εμπορία προσώπων	Έτη 1-3	• Τμήμα Εργασίας	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εάν απαιτείται
II.11	Ενίσχυση της επίβλεψης των ιδιωτικών γραφείων εξευρέσεως εργασίας	Συστηματική	• Τμήμα Εργασίας	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εάν απαιτείται
Στόχος 2: Ενημέρωση των αλλοδαπών εργαζομένων				
II.12	Συμβόλαια απασχόλησης: <ul style="list-style-type: none"> • Αναθεώρηση συμβολαίου οικιακών εργαζομένων • Μετάφραση των συμβολαίων οικιακής και γενικής απασχόλησης στις γλώσσες των χωρών προέλευσης των εργαζομένων με μεγάλο κίνδυνο εκμετάλλευσης • Ενσωμάτωση στα συμβόλαια απασχόλησης ενημερωτικού εγγράφου 	Έτος 1	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών • Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης • Τμήμα Εργασίας • Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων 	Προϋπολογισμός αρμόδιων υπηρεσιών

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
	για την εμπορία προσώπων το οποίο να υπογράφεται από τον εργοδότη και τον εργοδοτούμενο ότι έχουν λάβει γνώση			
II.13	Αναθεώρηση/ ετοιμασία ενημερωτικών εντύπων για τις ισχύουσες διαδικασίες έκδοσης αδειών εισόδου και αδειών προσωρινής παραμονής και απασχόλησης, που να απευθύνονται στους αλλοδαπούς εργαζομένους (γενική απασχόληση, οικιακές εργαζόμενες, πνευματικοί δημιουργοί/ ερμηνευτές, κτλ.). Τα έντυπα αυτά θα πρέπει να διατίθενται στις γλώσσες των χωρών, τουλάχιστον εκείνων με τη μεγαλύτερη προέλευση εργαζομένων	Έτος 1	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης - συντονιστής • Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα σχετικά του Τμήματα 	<p>Προϋπολογισμός Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης και Τμήματος Εργασίας</p> <p><i>Έχει προβλεφθεί στο Εκδοτικό Πρόγραμμα 2016, (σελ.4, σημείο 7.2) για εκδόσεις για οικιακή και γενική απασχόληση.</i></p>
II.14	Διανομή ενημερωτικού υλικού για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αλλοδαπών εργαζομένων. Τα έντυπα αυτά είναι διαθέσιμα στις γλώσσες των χωρών με την πιο μεγάλη προέλευση εργαζομένων. Επέκταση και σε άλλες γλώσσες των μεταναστών (ειδικά Βιετναμέζικα και Tagalog)	Συστηματική	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Εργασίας - συντονιστής 	Προϋπολογισμός Τμήματος Εργασίας

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
III. ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΘΥΜΑΤΩΝ				
Στόχος 1: Εντοπισμός Πιθανών Θυμάτων				
III.1	Κατάρτιση εγχειριδίου από την Αστυνομία για εντοπισμό και αναφορά πιθανών θυμάτων που θα απευθύνεται σε όλους τους λειτουργούς πρώτης γραμμής - «frontline responders» (Λειτουργούς αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών και ΜΚΟ που έρχονται σε άμεση επαφή με μετανάστες/μετανάστριες)	Έτος 1	<ul style="list-style-type: none"> • Αστυνομία - συντονιστής • Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως • ΜΚΟ 	Προϋπολογισμός Αστυνομίας
Στόχος 2: Αναγνώριση Θυμάτων				
III.2	Σεμινάρια για τους διερμηνείς και ετοιμασία εγχειριδίου για διευκόλυνση της άσκησης των καθηκόντων τους	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Αστυνομία - συντονιστής • Υπηρεσία Ασύλου • Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας • ΜΚΟ 	Προϋπολογισμός Αστυνομίας

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
IV. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΘΥΜΑΤΩΝ				
Στόχος 1: Προστασία Θυμάτων				
IV.1	Δημιουργία 24ωρης γραμμής επικοινωνίας για πληροφόρηση, καθοδήγηση και στήριξη θυμάτων. Η γραμμή να έχει τη δυνατότητα παροχής πληροφοριών σε διάφορες γλώσσες	Έτη 1-2	<ul style="list-style-type: none"> • Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας - συντονιστής • Υπουργείο Εσωτερικών • Αστυνομία • ΜΚΟ 	Προϋπολογισμός Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας/ Ταμείων ΕΕ
IV.2	Αναθεώρηση του ενημερωτικού υλικού για τα δικαιώματα των πιθανών και αναγνωρισμένων θυμάτων. Το υλικό θα πρέπει να είναι διαθέσιμο στις γλώσσες για τις οποίες υπάρχει ανάγκη	Έτος 1	<ul style="list-style-type: none"> • Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας - συντονιστής • ΜΚΟ 	Προϋπολογισμός Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας
Στόχος 2: Στήριξη Θυμάτων				
IV.3	Διασφάλιση κατάλληλης και ασφαλούς διαμονής για όλα τα θύματα	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας - συντονιστής • Αστυνομία • ΜΚΟ 	Προϋπολογισμός Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας
IV.4	Υιοθέτηση Κανονισμών για τη λειτουργία καταφυγίων	Έτος 1-2	<ul style="list-style-type: none"> • Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας - συντονιστής 	Προϋπολογισμός ΥΚΕ

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
V. ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΔΙΩΞΗ				
Στόχος 1: Καταστολή και Δίωξη της εμπορίας προσώπων				
V.1	Κατάρτιση επιχειρησιακού οδηγού για διερεύνηση - ποινική δίωξη προς τους ανακριτές υποθέσεων εμπορίας, δημόσιους κατήγορους και Εισαγγελείς της Γενικής Εισαγγελίας	Έτος 1	<ul style="list-style-type: none"> • Γενική Εισαγγελία - συντονιστής • Αστυνομία 	Δεν απαιτείται
VI. ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ				
Στόχος 1: Βελτίωση των διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων για την εμπορία προσώπων				
VI.1	Αξιολόγηση των στατιστικών στοιχείων που τηρούνται από τις διάφορες υπηρεσίες Εφαρμογή προγράμματος MoSy	Έτος 2	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών - συντονιστής • Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εσωτερικών
Στόχος 2: Διεξαγωγή μελετών για την εμπορία προσώπων				
VI.2	Έρευνα από εξωτερικό συνεργάτη με στόχο την καταγραφή των αναγκών των θυμάτων και των προβλημάτων που προκύπτουν από τις παρεχόμενες Υπηρεσίες με σκοπό τη βελτίωσή τους <i>Σκοπός της Δράσης είναι να διαπιστωθούν</i>	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - συντονιστής • Αρμόδια Τμήματα Υπουργείου Εργασίας • Υπουργείο Υγείας 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εάν απαιτείται

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
	<i>τα προβλήματα και τα κενά που υπάρχουν στις υπηρεσίες που παρέχονται στα θύματα από τις κρατικές υπηρεσίες με βάση τη νομοθεσία και στις σχετικές διαδικασίες που εφαρμόζονται από τις κρατικές υπηρεσίες για την παροχή των υπηρεσιών αυτών, με στόχο την επίλυσή τους και συνεπακόλουθα τη βελτίωση της στήριξης που παρέχεται στα θύματα</i>		<ul style="list-style-type: none"> • Αστυνομία • ΜΚΟ 	
VI.3	Έρευνα από εξωτερικό συνεργάτη με στόχο τον εντοπισμό των κενών που παρουσιάζονται στη διαδικασία διερεύνησης και παρουσίασης των υποθέσεων στο δικαστήριο και καταγραφή εισηγήσεων με στόχο την αύξηση του αριθμού των καταδικαστικών αποφάσεων.	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Δικαιοσύνης 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης/ Αστυνομίας
VI.4	Έρευνα/ μελέτη (είτε εσωτερικά είτε από εξωτερικό συνεργάτη) για αξιολόγηση της εφαρμογής της διάταξης της Νομοθεσίας που αφορά την ποινικοποίηση της χρήσης	Έτος 2	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης • Αστυνομία <p><i>Σχόλιο: Το ΥΔΔΤ και η Αστυνομία θα μπορούσαν να διερευνήσουν τι προβλέπουν οι νομοθεσίες των άλλων ΚΜ της ΕΕ για το θέμα αυτό και πώς εφαρμόζονται οι σχετικές πρόνοιες και ανάλογα, να προταθούν τροποποιήσεις είτε στη νομοθεσία, είτε στην πρακτική που ακολουθείται</i></p>	Προϋπολογισμός Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης/ Αστυνομίας

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
VI.5	Έρευνα για το καθεστώς που διέπει τις άδειες εισόδου και παραμονής για τον εντοπισμό τρωτών σημείων που ενδεχομένως να τύχουν εκμετάλλευσης από εμπόρους	Έτος 2	<ul style="list-style-type: none"> • ΤΑΠΜ 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εσωτερικών
VII. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ				
Στόχος 1: Εκπαίδευση και Κατάρτιση εμπλεκόμενων φορέων				
VII.1	Εκπαίδευση/ κατάρτιση των Δικαστών, Δημόσιων Κατηγόρων και Δικηγόρων της Δημοκρατίας για το θέμα της εμπορίας προσώπων	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών - συντονιστής • Νομική Υπηρεσία 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εσωτερικών
VII.2	Εκπαίδευση όλων των κρατικών λειτουργών και ΜΚΟ ως προς την εφαρμογή του Εθνικού Μηχανισμού Αναφοράς	Έτη 1-2	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών - συντονιστής • Αστυνομία • Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας • ΜΚΟ 	Δεν απαιτείται
VII.3	Στοχευμένες εκπαιδεύσεις λειτουργών πρώτης γραμμής, για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών θυμάτων εμπορίας προσώπων	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών - συντονιστής • Αστυνομία • ΥΕΠΚΑ 	Προϋπολογισμός ΥΠΕΣ και αρμόδιων Υπηρεσιών όπου χρειάζεται

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
			<ul style="list-style-type: none"> • ΥΥ • ΥΠΠ • ΤΑΠΜ • Υπ. Ασύλου • Ένωση Δήμων • ΜΚΟ 	
VII.4	Ετήσια ημερίδα εκπαίδευσης στο Υπουργείο Εξωτερικών με σκοπό την εκπαίδευση Κυπρίων Διπλωματών, ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να χειρίζονται κατάλληλα πιθανά θύματα εμπορίας κατά τη διαδικασία έκδοσης θεωρήσεων εισόδου όταν αυτοί υπηρετούν σε Διπλωματικές Αποστολές της Κύπρου στο εξωτερικό.	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εξωτερικών - συντονιστής 	Δεν απαιτείται
VII.5	Σεμινάρια και εκπαιδευτικά προγράμματα για εκπαιδευτικούς και μαθητές που αφορούν την ευαισθητοποίηση για θέματα εμπορίας προσώπων	Έτος 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
Στόχος 2: Εκπαίδευση και Κατάρτιση των θυμάτων				
VII.6	Πρόσβαση των θυμάτων σε προγράμματα ή συστήματα που παρέχονται από το κράτος για εκμάθηση γλώσσας ή/και	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - για θέματα εκπαίδευσης 	Προγράμματα από Ταμεία Αλληλεγγύης Προϋπολογισμός

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
	για βελτίωση των επαγγελματικών ικανοτήτων τους (σε διαβούλευση/ συνεννόηση με την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού) και κοινωνική ένταξη		<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσω αρμόδιων Υπηρεσιών - για θέματα κατάρτισης • Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας 	Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
VIII. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ				
Στόχος 1: Ενδυνάμωση της συνεργασίας με Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς/ Οργανώσεις				
VIII.1	Πρωώθηση προγράμματος εθελοντικών επαναπατρισμών μέσω συνεργασίας με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης	Έτη 2	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών - συντονιστής • Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εσωτερικών/ Ταμεία
VIII.2	Ενδυνάμωση της αστυνομικής συνεργασίας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο μέσω ανταλλαγής εκπαιδευτικών και ενημερωτικών επισκέψεων.	Συστηματική	<ul style="list-style-type: none"> • Αστυνομία 	Προϋπολογισμός Αστυνομίας
Στόχος 2: Ενδυνάμωση της συνεργασίας με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης θυμάτων				
VIII.3	Επαφές με τις Διπλωματικές Αποστολές των χωρών προέλευσης θυμάτων με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων σε σχέση με συγκεκριμένες	Συστηματική	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εξωτερικών - συντονιστής • Αρμόδιες Υπηρεσίες 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Εξωτερικών

	Δράση	Χρόνος Υλοποίησης	Αρμόδιο Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία/ ΜΚΟ	Χρηματοδότηση
	περιπτώσεις κατόπιν εισήγησης από τις αρμόδιες Αρχές της Δημοκρατίας.			
VIII.4	Επαφές των προξενικών Αρχών της Δημοκρατίας στο εξωτερικό με τις αρμόδιες Αρχές των χωρών προέλευσης και διέλευσης θυμάτων. Οι επαφές αυτές θα πραγματοποιούνται, όταν και εφόσον οι άμεσα αρμόδιες Αρχές της Δημοκρατίας υποδείξουν θέματα στα οποία απαιτείται η εμπλοκή του Υπουργείου Εξωτερικών	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εξωτερικών • Αρμόδιες Υπηρεσίες 	Δεν απαιτείται
VIII.5	Σύναψη διμερών συμφωνιών με χώρες προέλευσης και διέλευσης θυμάτων για συνεργασία και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στους τομείς της πρόληψης, της προστασίας θυμάτων και της καταστολής	Έτη 1-3	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως - συντονιστής • Αστυνομία 	Προϋπολογισμός Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Αστυνομίας

IX. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στόχος 1: Αξιολόγηση των μέτρων που λήφθηκαν για την εμπορία προσώπων

IX.1	Συνολική αξιολόγηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα έτη 2013-2015	Έτος 1	<ul style="list-style-type: none"> • Υπουργείο Εσωτερικών 	Δεν απαιτείται
IX.2	Ενδιάμεση αξιολόγηση υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2016-2018	Έτος 2	<ul style="list-style-type: none"> • Μέλη της ΠΣΟ 	Δεν απαιτείται

ΓΤΠ 190/2017

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας